

نگاه

مرتضی عزتی

استاد دانشگاه تربیت مدرس

چگونه از/سبب دیدگان/کرونا بی حمایت کنیم؟

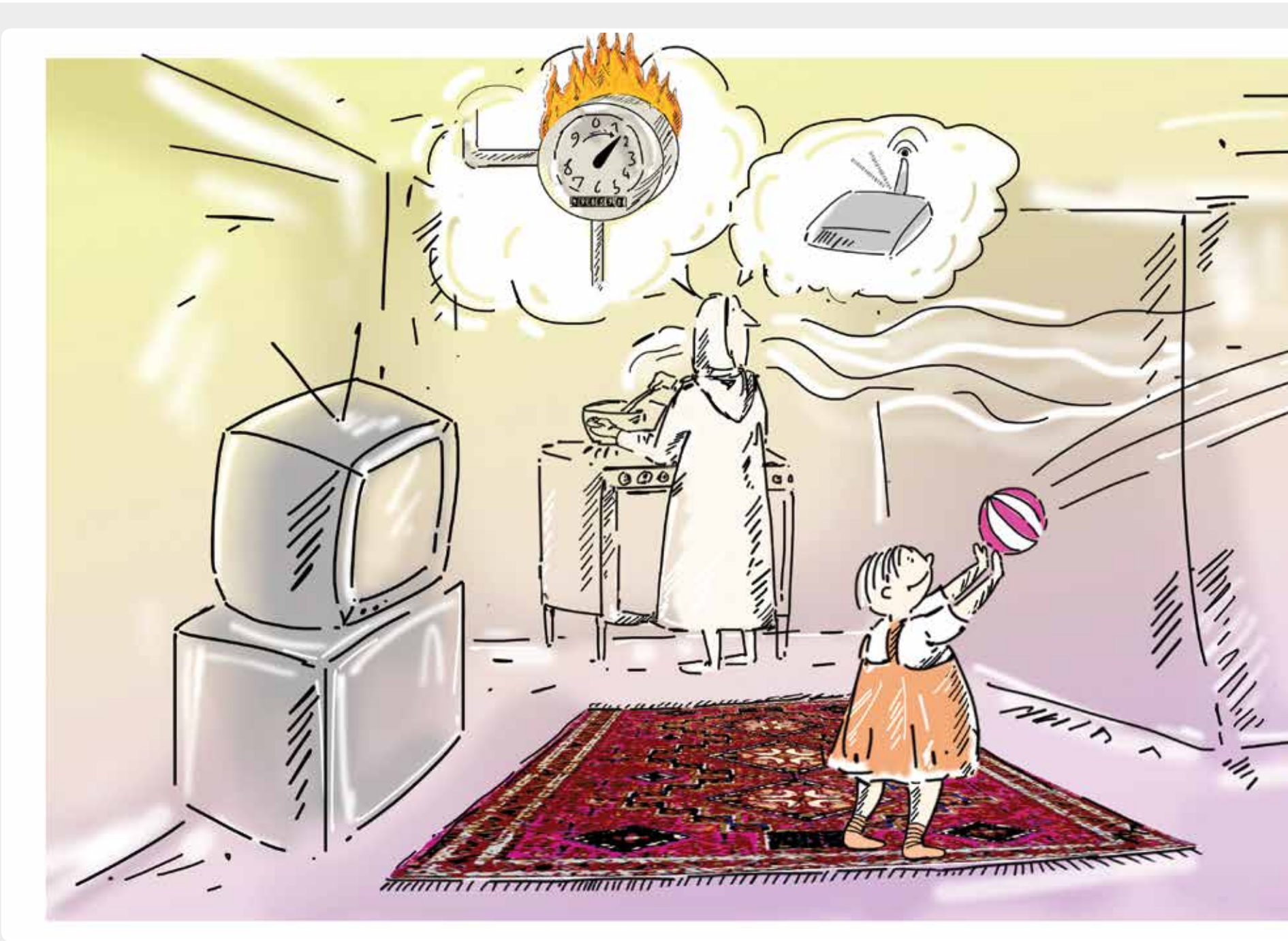
اساسا پس از اعلام هر تعطیلی همگانی، واحدهایی که تعطیل می‌شوند با ضرر و زیان مواجه می‌شوند؛ اما بیشترین آسیب به مشاغل وارد می‌شود که درآمدهای روزمره داشته باشند؛ مشاغل و کسب‌وکارهای خرد و کوچک دقیقا در این دسته جای می‌گیرند.

نکته مهم در این زمینه، عدم تعادل در زمینه سود و زیان کسب و کارهاست. مثلا در یک تعطیلی بلندمدت و سراسری، رانندگان حوزه حمل‌ونقل شهری (مانند تاکسی‌ها) متضرر میشوند و در عوض برخی مشاغل مانند کسب‌وکارهای اینترنتی رونق بیشتری پیدا می‌کنند.

وظیفه ایجاد تعادل در این میان بر عهده دولت است. مثلا دولت با اختیارات قانونی خود می‌تواند فضا و بستر مجازی به صورت محلی برای برخی مشاغل فراهم کند تا با وجود بسته بودن واحدهای صنفی، صاحبان آن مشاغل بتوانند بخشی از مشتریان خود را حفظ کنند و به صورت اینترنتی یا تلفنی به کسب‌وکار خود ادامه دهند. بدین معنا که سایت‌های محله‌ای می‌توانند با مساعدت نهادهایی که خدمت‌رسانی می‌کنند - مانند شهرداری‌ها - ایجاد و مردم بتوانند واحدهای صنفی و کسب‌وکارهای مورد نیازشان را در هر محله بشناسند و با صاحبان و فروشندگان آن کالا ارتباط اینترنتی یا تلفنی برقرار کنند. در این صورت دیگر نیازی به حمایت‌هایی از قبیل پرداخت وام یک میلیون تومانی یا پرداخت‌های ۱۰۰ هزار تومانی نیست و در کنار آن چنین زیرساختی می‌تواند در آینده کوتاه‌مدت و بلندمدت به یک فرهنگ دائمی بدل شود.

در ایام کرونا برخی فعالیت‌های خدماتی نیز با رکود مواجه شده‌اند. به عنوان مثال، این روزها خدمات منزل کاهش پیدا کرده؛ چرا که مردم زمان بیشتری در منزل هستند و خود کارهایشان را انجام می‌دهند. از سوی دیگر نیز نگران انتقال ویروس هستند. بنابراین افرادی که در این زمینه فعالیت می‌کردند می‌توانند در زمینه‌های دیگر (مانند رساندن کالا به منازل مردم) فعالیت کنند تا از بار معیشت‌شان کاسته نشود.

البته دولتمردان می‌توانند برای مشاغل مانند رانندگان تاکسی و اتوبوس که جایگزین مجازی برای آن‌ها وجود ندارد، از کمک‌های مستقیم استفاده و به صورت نقدی از صاحبان این دسته از مشاغل حمایت کنند. البته نوع و چگونگی اینگونه حمایت‌ها می‌تواند بسته به ماهیت هر شغل و فضای اقتصادی حاکم بر آن تغییر کند و برای رسیدن به نتیجه مطلوب نیاز به بررسی و ارزیابی بیشتر و دقیق‌تری است. گرچه در این میان کمترین آسیب به کارمندان و حقوق‌گیران ثابت وارد شده اما از آنجایی که بسیاری از این قشر مجبور به دور کاری هستند، لازم است تا قانونگذار مانع از اجحاف به این قشر شود.

نگاهی به شرایط دور کاری کارمندان در ایام کرونا

دولتی‌ها راضی هستند؛ خصوصی‌ها شاکی!

اکرم احمدی

روزنامه‌نگار

کرونا هنوز ابعاد ناشناخته‌ای دارد. خیلی‌ها هنوز نحوه برخورد با آن را نمی‌دانند و گاه حتی راه را اشتباه می‌روند؛ درست مثل کارفرمایانی که فکر می‌کنند دور کاری مرخصی است و حقوق کارمندان را کمتر از قبل پرداخت می‌کنند.

تجمع محل کار است که حالا با دور کاری کارمندان ابعاد جدیدی پیدا کرده است. با اینکه بسیاری از کشورهای جهان و شرکت‌های معتبر چند سالی است که دور کاری را به تجمع افراد ترجیح می‌دهند اما این واژه هنوز برای ما ایرانی‌ها جدید است. دور کاری هم مثل خود ویروس

فعلا باید فاصله گرفت. درست است فاصله و دوری چندین بار مثبت معنایی ندارد اما فعلا و تنها راه چاره برای نجات و پیشگیری از ویروس کرونا همین است؛ دوری و دور ماندن. دوری از هر جایی که تجمع در آن شکل می‌گیرد. یکی از این مکان‌های

گزارش

حقوق‌ها نباید کم شود

از همان روز نخست یعنی موج اول شیوع کرونا در ایران، مسئولان اعلام کردند دور کاری دلیلی برای کاهش دستمزدها نیست و حقوق مانند قبل باید پرداخت شود. یعنی شرکت‌های دولتی و خصوصی باید مانند قبل به کارمند خود حقوق و مزایا بدهند و حق بیمه نیز پرداخت شود؛ اما آن‌طور که شنیده می‌شود بعضی از کارفرمایان در بخش خصوصی دستمزدی کمتر از حداقل‌های قانونی پرداخت و یا

دولتی‌ها پایبندتر هستند

سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی در دور کاری کارنامه بهتری دارند. این‌طور که شنیده می‌شود تاکنون شکایتی درباره کاهش حقوق‌ها ثبت نشده و کارمندهای دولتی وضعیت بهتری نسبت به کارمندان بخش خصوصی دارند. خانم م.الف کارمند یکی از نهادهای دولتی است که شرایط دور کاری دارند. او می‌گوید از همان روز اول که اعلام شد باید دور کار شویم تا امروز هیچ مشکلی بابت حقوق و واریزی‌های هر ماه نداریم. او می‌گوید: «کار من و همکارانم به گونه‌ای بود که می‌توانستیم آن را از خانه نیز انجام بدهیم. برای همین از همان روز اول استقبال

عملکرد ضعیف شرکت‌های خصوصی

اما اوضاع از بعضی از شرکت‌های خصوصی متفاوت است. با اینکه دولت الزام کرده شرکت‌هایی که امکان دور کاری دارند حتماً این کار را انجام دهند اما بعضی از این شرکت‌ها چندان به این کار تمایل ندارند. پرویز.م مدیر یک شرکت خصوصی است. او معتقد است بازدهی شرکت در صورت دور کار شدن کارمندانش پایین می‌آید. او می‌گوید: «بعضی از کارمندهای ما به زور کار می‌کنند. اگر من بالای سرشان نباشم معلوم نیست اوضاع چه می‌شود. در شرکت ما همه پروتکل‌های بهداشتی رعایت می‌شود و هر چند وقت یک بار هم تست کرونا می‌گیریم و هر کس که مبتلا باشد به مرخصی می‌رود.

قانون چه می‌گوید؟

طبق آیین‌نامه دور کاری افرادی که حضوری سر کار نمی‌روند، به همان میزان معینی که توافق شده باید در خانه کار کنند. همچنین هر ماه مبلغی به میزان ۵ درصد حداقل حقوق موضوع ماده (۲۶) قانون مدیریت خدمات کشوری تحت عنوان کمک هزینه‌های جانبی برای مواردی از قبیل گرمایش،

اما دور کاری به نظر من به ضرر ما تمام می‌شود. البته بعضی از شرکت‌های خصوصی به دور کاری روی خوش نشان داده‌اند، اما باز هم یک جای کار می‌لنگد. مریم.پ کارمند یک شرکت خصوصی است که از شیوع کرونا تاکنون دور کاری را انتخاب کرده است. او می‌گوید: «درست است که از تجمع و ویروس دور هستیم اما دور کاری خیلی به ما ضرر زده است. حقوق ما مثل همیشه کامل پرداخت نمی‌شود. دیگر خبری از مزایا، حق مسکن و... نیست. وقتی هم اعتراض می‌کنیم می‌گویند خودتان خواستید دور کار شوید. هزینه‌هایتان کمتر شده و باید حقوق کمتری بگیرید.» اما این

پایان ماجرا نیست. بعضی از کارگران شرکت‌های خصوصی که خودشان دور کاری را انتخاب کرده‌اند با مشکلاتی مثل واریز نشدن حقوق برای چند ماه و پرداخت نشدن حق بیمه مواجه هستند. اکبر.الف کارگر یک شرکت خصوصی است. او می‌گوید: «چند ماه است که حقوق من و همکارانم پرداخت نشده است. حتی حق بیمه نیز واریز نشده است. در این تورم و گرانی نگرفتن یک ماه حقوق مصیبت بزرگی است؛ دیگر چه رسد به اینکه چند ماه حقوق نگیریم. ما که خودمان نمی‌خواستیم دور کار شویم. آنها خودشان گفتند دور کار شوید، حالا هم باید حقوق ما را کامل بدهند.»

کارکنان بر اساس حجم و کیفیت کار تعریف شده توسط کارگروه اجرایی و آیین‌نامه ساعات کاری کارمند دور کار، تایید رئیس کارگروه اجرایی انجام خواهد شد. آیین‌نامه‌ای که گفته می‌شود بیشتر از طرف ادارات دولتی اجرا می‌شود و شرکت‌های خصوصی چندان به آن پایبند نیستند.

سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی در دور کاری کارنامه بهتری دارند. این‌طور که شنیده می‌شود تاکنون شکایتی درباره کاهش حقوق‌ها ثبت نشده و کارمندان بخش خصوصی پایبندتر هستند